

законодавством, а монопольне право суб'єкта господарювання на здійснення певної діяльності, надання послуг, володіння майном дозволено та підтримується законодавством. Законну (легальну) монополію у свою чергу можна поділити на державну та приватну.

Державний контроль за додержанням законодавства про захист економічної конкуренції, захист інтересів суб'єктів господарювання та споживачів від його порушень здійснюються органами Антимонопольного комітету України. Органи влади, органи місцевого самоврядування, органи адміністративно-господарського управління та контролю зобов'язані сприяти Антимонопольному комітету України у здійсненні його повноважень у сфері підтримки й захисту економічної конкуренції, обмеження монополізму та контролю за додержанням законодавства про захист економічної конкуренції.

Отже, конкуренція - це один із основних чинників існування ринку. Вона допомагає визначати об'єктивну вартість товару та дає покупцеві широкий вибір товарів та послуг на будь-який смак. Монополізм виключає поняття конкуренції, а тому статус «монополія» може отримати лише окремий виробник у передбаченому законом порядку, або ж особа, яка володіє принципово новим, оригінальним результатом творчої діяльності (інтелектуальною власністю).

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Про захист від недобросовісної конкуренції: Закон України від 07 червня 1996 р. № 236/96-ВР.
2. Про захист економічної конкуренції: Закон України від 11 січня 2001 р. № 2210-ІІІ.
3. Удалов Т.Г Конкурентне право: навчальний посібник. - К.: Видавництво «Школа», 2004. - 496 с.

Зазуляк Б.Є., курсант 205 н.г.
ННПФЕКП НАВС *Науковий*
керівник:

Буличева Н. А., к.ю.н. доцент

СИСТЕМА РОЗПОДІЛУ ДОХОДІВ

Розподіл доходів в умовах ринку є проміжною стадією між виробництвом та споживанням, етапом системи суспільного виробництва. Доходи економічних суб'єктів представляють собою обсяг грошових та натуральних надходжень за певний період часу. Доходи населення виступають одним із найважливіших чинників розвитку економічної системи суспільства. Значення цього елементу можна розглянути через наступні фактори:

- доходи виступають чинником матеріального добробуту економічних суб'єктів;
- рівень доходів впливає на можливість задоволення потреб;
- доходи виступають передумовою відтворення людських ресурсів.

Доходи поділяються на первинні та вторинні.

Первинні доходи постають у формі доходів працівників, зайнятих у матеріальному виробництві, та доходів державних і кооперативних підприємств усіх галузей сфери матеріального виробництва. Величина індивідуальних доходів як частини фонду споживання національного доходу має бути еквівалентна трудовому вкладу в суспільне виробництво працівників, які створюють національний дохід, за вирахуванням частини фонду споживання національного доходу, спрямованої на задоволення соціальних потреб суспільства. Механізм дії цього закону повинен стимулювати ефективну працю, забезпечувати соціальну справедливість, тому закон розподілу за працею вважався найраціональнішою суспільною формою розподілу в соціалістичному суспільстві. На практиці дія закону розподілу за працею деформувалась під впливом об'єктивних та суб'єктивних чинників: складності оцінки показників затрат та результатів праці, недоліків в організації заробітної плати, незбалансованості грошової і товарної маси, незбалансованості робочої сили і робочих місць у галузях та регіонах, існуванням «тіньової економіки».

Іншим напрямом руху життєвих засобів і формою доходів індивідів та сім'ї є суспільні фонди споживання. Вони виникли як особливий спосіб розподілу і споживання життєвих засобів ще у роки соціалістичного будівництва і залишаються в перехідній до ринку економіці. Суспільні фонди споживання посідають важливе місце в ринковій економіці розвинутих країн світу. Вони є складним багатоплановим явищем. Економічна теорія трактує їх як трансфертні платежі та фонди суспільного задоволення потреб населення, а також спосіб розподілу матеріальних та духовних благ. Трансфертними платежами в такому випадку називають видачу коштів індивідам, не пов'язану з їхньою економічною діяльністю (субсидії, сплата відсотків за державним боргом, пенсії, допомоги населенню на соціальні потреби). Дві суттєві ознаки визначають особливий характер цього способу розподілу: 1) відносна незалежність від трудового внеску кожного громадянина; 2) особлива соціальна функція - забезпечення загальної доступності до суспільних фондів споживання, їх гарантованість, що певною мірою вирівнює задоволення потреб, сприяє соціальній справедливості. Функціонування суспільних фондів споживання є невід'ємною підсистемою економічного базису суспільства. Вони - форма активного суспільного впливу на доходи і спосіб життя населення.

Похідні (вторинні) доходи. Ними є всі доходи підприємств, установ і осіб (індивідів) невикробничої сфери у формі заробітної плати, всіх видів виплат соціального страхування, пенсій, допомоги, а також стипендій, відсотків на вклади, виграшів за позиками тощо.

Таким чином, доходи сім'ї або індивіда охоплюються наступними формами: оплатою праці та різними видами матеріально-грошового стимулювання; суспільними фондами споживання; доходами від чинників виробництва та підприємництва; трансфертними платежами; доходами від особистого підсобного господарства; нетрудовими доходами (рента, відсоток, дивіденди).

Підсумовуючи викладене слід зазначити, структура доходів населення відображає рівень життя, тобто ступінь розвитку і задоволення фізичних, духовних і соціальних потреб населення, а також умови в суспільстві для розвитку і задоволення цих потреб.

Також, цікаво відмітити, що за різницею в доходах 10% найбагатших сімей і 10% найбідніших сімей в країні можна зробити висновок про питому частку тіньового сегменту в її економіці (тобто тієї частини економіки, яка не відстежується офіційною статистикою, з якої не сплачуються жодні податки і яка не підпадає під жодне державне регулювання). Так, чим вищою є корупція, тим вищою - частка тіньової економіки і тим більшою - реально оцінювана різниця в доходах зазначених вище. За дослідженнями експертів Центру Разумкова, найнижчими ці показники є у країн ЄС, найвищими - України і країн Митного союзу.

Корж В. А., курсант 206 н.г.
 ННПФЕКП НАВС *Науковий*
керівник:
 Буличева Н. А., к.ю.н., доцент

Досвід соціально-економічних реформ Маргарет Тетчер: урок для України

Як засвідчує світовий досвід, приборкати кризові явища в економіці вдавалося лише завдяки втіленню в життя неординарних рішень і комплексним реформам.

Саме таким чином вдалося подолати Велику Депресію в США команді Франкліна Рузвельта. Саме у той час було вперше запроваджено страхування депозитів і створено наш аналог Фонду гарантування банківських внесків (Федеральну корпорацію страхування депозитів), у системі соціальних стандартів з'явився новий вид захисту населення - страхування від безробіття, а також втілено доволі непопулярну стратегію боротьби із промисловими монополіями.

Рішучі і послідовні дії допомогли уряду Маргарет Тетчер вивести Британію, що хронічно відставала з реструктуризацією економіки, модернізацією старих галузей промисловості і перебудовою виробничих відносин, у країни-лідери індустріального розвитку. Одним із неприємних побічних ефектів тоді стало суттєве збільшення безробіття.

До речі, навіть виникненню сумнозвісного податку на додану вартість світ зобов'язаний кризі. Уперше його було запроваджено у Франції, до того ж, як тимчасовий податок, задля реанімації економіки.

Якщо зважити на те, що Україна потрапила у перелік країн, що найбільше постраждали від нинішньої фінансової кризи (за підсумками першого кварталу національний продукт скоротився на 20%), країна потребує не тільки революційних фіскальних новацій, а й капітальної перебудови відносин бізнесу та держави, а також глобального реформування соціальних стандартів.